

ΕΕΛ/ΛΑΚ

Εταιρεία Ελεύθερου Λογισμικού /Λογισμικού Ανοιχτού Κώδικα

Λ. Μεσογείων 56, Αμπελόκηποι, 115 27 Αθήνα, info@ellak.gr, Τηλ: 210 7474271, Fax: 210 7474252

Αθήνα, 03 Φεβρουαρίου 2015

Αρ. Πρωτ. 24/ΘΚ

Προς: Υπουργό Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού, κ. Γεώργιο Σταθάκη

Κοιν/ση: Πρωθυπουργό Ελλάδος, κ. Αλέξη Τσίπρα

Αντιπρόεδρο της Κυβέρνησης, κ. Ιωάννη Δραγασάκη

Θέμα: Τα ψηφιακά αγαθά και τα ανοιχτά δεδομένα στην παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας

Η παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας περνάει μέσα από την προάσπιση των κοινών αγαθών, τόσο φυσικών όσο και ψηφιακών. Όπως όταν ο δρόμος πάψει να είναι κοινό αγαθό, δεν μπορεί κανείς ούτε να μεταφέρει αγαθά, ούτε να δει τους φίλους του χωρίς να πληρώνει, έτσι κι όταν η γνώση παύει να είναι κοινό αγαθό, τότε η έρευνα σταματάει, η πολιτική δεν σχεδιάζεται πάνω σε στοιχεία και η πολιτιστική μας κληρονομιά χάνεται.

Σε μια πολύ κρίσιμη στιγμή για τον τόπο έχουμε άμεση ανάγκη από πολιτικές και δράσεις που μπορούν να συνεισφέρουν ουσιαστικά στην ανασυγκρότηση και ενίσχυση των παραγωγικών δυναμικών της χώρας.

Τέτοιες πολιτικές παραγωγικής ανασυγκρότησης είναι οι πολιτικές για την προστασία των κοινών.

Η Εταιρεία Ελεύθερου Λογισμικού/ Λογισμικού Ανοιχτού Κώδικα, ένας μη κερδοσκοπικός οργανισμός που έχει συγκροτηθεί από ελληνικά πανεπιστήμια και ερευνητικά ιδρύματα, εργάζεται εδώ και σχεδόν μία δεκαετία πάνω στην ενίσχυση των κοινών αγαθών, ειδικά στον ψηφιακό χώρο, αλλά ολοένα και περισσότερο και στο φυσικό χώρο. Καθώς ο σχεδιασμός φυσικών αντικειμένων γίνεται με ψηφιακά μέσα, καθώς οι καλλιέργειες έχουν ανάγκη από δεδομένα για τον καιρό, τη γη και τα φυτά, καθώς ο σπόρος προστατεύεται από πατέντες έχουμε ανάγκη να ενισχύσουμε και να βελτιώσουμε τις κοινές τράπεζες σπόρων.

Τα θέματα των ανοιχτών δεδομένων και των ψηφιακών κοινών συχνά παρουσιάζονται ως τεχνικά ζητήματα που αφορούν λίγους επιστήμονες, τη δημόσια διοίκηση ή κάποιους τεχνοκράτες.

Η αλήθεια είναι ότι πρόκειται για ζητήματα που αφορούν όλους μας.

Σε προηγούμενη επικοινωνία, στο πλαίσιο [επιστολής](#) που είχαμε στείλει σε όλα τα κόμματα, για την προστασία των ψηφιακών κοινών και ανοιχτών δεδομένων είχαμε λάβει εξαιρετικά θετικές απαντήσεις από το ΣΥΡΙΖΑ. Όπως είχε τονιστεί από την πλευρά σας, η προάσπιση και ενίσχυση των κοινών, τόσο υλικών όσο και ψηφιακών, αποτελεί θεμέλιο για την κοινωνική και οικονομική ανάπτυξη της χώρας. Όπως έχουμε ανάγκη από ελεύθερες πλατείες, παραλίες και δρόμους για να μπορούμε να ζούμε καλύτερα και να αναπτύσσουμε την οικονομική μας δραστηριότητα ελεύθερα, πολύ περισσότερο έχουμε ανάγκη να διασφαλίζουμε ότι η γνώση, ειδικά όταν παράγεται από δημόσιο χρήμα, είναι και θα παραμείνει ελεύθερη.

Η ανοιχτή πρόσβαση στην πληροφορία, τα ανοιχτά δεδομένα και η προώθηση του ανοιχτού λογισμικού και υλικού πρέπει να αποτελέσουν κεντρικό μέρος για τη δημιουργία ενός νέου παραγωγικού μοντέλου που ενισχύει τις τοπικές παραγωγικές δυνάμεις και φροντίζει για τη δημιουργία μιας κοινωνίας και οικονομίας της γνώσης χωρίς αποκλεισμούς.

Η σημερινή μας επικοινωνία είναι η πρώτη επικοινωνία μαζί σας, αλλά συνέχεια μιας διαρκούς προσπάθειας της Εταιρείας Ελεύθερου Λογισμικού / Λογισμικού Ανοιχτού Κώδικα (ΕΕΛ/ΛΑΚ, www.eellak.gr) να ενημερώνει τη δημόσια διοίκηση για τις δράσεις της και τη συμβολή που μπορεί να έχει στο έργο σας.

Η μη-κερδοσκοπική Εταιρεία ΕΛ/ΛΑΚ ιδρύθηκε το 2008, και σήμερα αποτελείται από 29 Πανεπιστήμια, Ερευνητικά Κέντρα και κοινωφελείς φορείς. Η ΕΕΛ/ΛΑΚ έχει ως κύριο στόχο να συμβάλλει στην [ανοιχτότητα](#) και ειδικότερα στην προώθηση και ανάπτυξη των [Ανοιχτών Προτύπων](#), του [Ελεύθερου Λογισμικού](#), του [Ανοιχτού Περιεχομένου](#), των [Ανοιχτών Δεδομένων](#) και των [Τεχνολογιών Ανοιχτής Αρχιτεκτονικής](#) στο χώρο της [εκπαίδευσης](#), του [δημόσιου τομέα](#) και των [επιχειρήσεων](#) στην Ελλάδα, ενώ παράλληλα φιλοδοξεί να αποτελέσει κέντρο γνώσης και πλατφόρμα διαλόγου για τις ανοιχτές τεχνολογίες. Ανάμεσα στους φορείς που συμμετέχουν στην ΕΕΛ/ΛΑΚ είναι τα πιο πολλά ελληνικά Πανεπιστήμια και Ερευνητικά Κέντρα, ενώ για την υλοποίηση των δράσεων της η ΕΕΛ/ΛΑΚ βασίζεται στην συνεργασία και ενεργή συμμετοχή των μελών της και της ελληνικής κοινότητας χρηστών και δημιουργών Ελεύθερου Λογισμικού, Ανοιχτού Περιεχομένου και Τεχνολογιών Ανοιχτής Αρχιτεκτονικής.

Η ΕΕΛ/ΛΑΚ εκπροσωπεί τα Creative Commons (<http://wiki.creativecommons.org/Greece>) και είναι ιδρυτικό μέλος του COMMUNIA (<http://www.communia-association.org/>), είναι ο ελληνικός κόμβος για το Open Data Institute (<http://opendatainstitute.org/>), και είναι μέλος του Open Budget Initiative (<http://internationalbudget.org/what-we-do/major-ibp-initiatives/open-budget-initiative/>). Εννέα μέλη της ΕΕΛ/ΛΑΚ συμμετέχουν στο έργο του [ΕΔΕΤ](#), [Μονάδες Αριστείας Ανοιχτού Λογισμικού](#) που έχει ως αντικείμενο τη διοργάνωση και υλοποίηση δράσεων κατάρτισης για την ανάπτυξη εφαρμογών ανοιχτού λογισμικού σε δέκα (10) θεματικές περιοχές. Μέσα στα έξι χρόνια λειτουργίας της, η ΕΕΛ/ΛΑΚ έχει αναπτύξει δράσεις και πρωτοβουλίες για να προωθήσει το **Ελεύθερο Λογισμικό**, το **Ανοιχτό Περιεχόμενο** και τις **Τεχνολογίες Ανοιχτής Αρχιτεκτονικής**.

Η πρωτοβουλία για την **Ανοικτή Διακυβέρνηση (Open Government Partnership - OGP** <http://www.opengovpartnership.org/>) ιδρύθηκε το 2011 για να παράσχει μια διεθνή πλατφόρμα που συμβάλλει ώστε οι κυβερνήσεις να είναι πιο ανοικτές, υπόλογες και ανταποκρινόμενες στους πολίτες τους. Σήμερα, στο OGP συμμετέχουν 64 χώρες μεταξύ των οποίων, από το 2012, και η Ελλάδα.

Τα μέλη του OGP δεσμεύονται στις αρχές της οικουμενικής διακήρυξης των δικαιωμάτων του ανθρώπου, τη σύμβαση του ΟΗΕ ενάντια στη διαφθορά και την αξιοποίηση διεθνών εργαλείων για τη διαφύλαξη των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και την καλή διακυβέρνηση.

Η ανοικτή διακυβέρνηση και τα ανοικτά δημόσια δεδομένα αποτελούν βασικό στοιχείο των πολιτικών για το Ψηφιακό Θεματολόγιο 2020 της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και βασικό στοιχείο του χρηματοδοτικού προγράμματος Horizon 2020, της περιφερειακής αναπτυξιακής επιτροπής της Ευρωπαϊκής Ένωσης και ρητή υποχρέωση της Οδηγίας για την περαιτέρω χρήση της δημόσιας πληροφορίας. Επιπλέον, η εθνική νομοθεσία και ιδίως οι νόμοι για τη γεωχωρική πληροφορία, την περαιτέρω χρήση της δημόσιας πληροφορίας, τη Δι@υγεια, την ηλεκτρονική διακυβέρνηση, αλλά και ο ίδιος ο νόμος για την τοπική αυτοδιοίκηση (Καλλικράτης), περιέχουν πληθώρα διατάξεων που ενισχύουν και υποστηρίζουν την ανοιχτότητα με το άνοιγμα των δημοσίων δεδομένων και την ανοικτή διακυβέρνηση. Ωστόσο, όπως αναφέρθηκε και ανωτέρω, οι περισσότερες από αυτές τις διατάξεις παραμένουν ατελείς (δεν εκδίδονται οι απαραίτητες κανονιστικές πράξεις) ή ανεφάρμοστες (δεν τηρούνται από τη δημόσια διοίκηση).

Αυτή η κατάσταση οφείλεται, σε μεγάλο βαθμό, στο γεγονός ότι τα θέματα αυτά δεν έχουν αναδειχθεί ως μέρος της ευρύτερης πολιτικής ατζέντας και δεν έχουν μπει στον πυρήνα των πολιτικών για τη βελτίωση της δημόσιας διοίκησης. Μόνο όταν η ανοικτή διακυβέρνηση και δεδομένα αποτελέσουν αντικείμενο ενός ευρύτερου διαλόγου για το πως θέλουμε το κράτος θα μπορέσουμε να πετύχουμε ένα πιο λειτουργικό και σε όφελος του πολίτη αποτέλεσμα τόσο στην κεντρική διοίκηση όσο και στην περιφερειακή και τοπική αυτοδιοίκηση.

Οι δράσεις για την Κυκλική Οικονομία ([circular economy](http://ec.europa.eu/environment/circular-economy/)) αποτελούν κεντρική ευρωπαϊκή πολιτική που έχει ως στόχο να αυξήσει το χρόνο ζωής χρηστικών και βιομηχανικών αντικειμένων, μειώνοντας έτσι τόσο τις αρνητικές επιδράσεις για το περιβάλλον, όσο και το κόστος για την οικονομία και την κοινωνία. Η κυκλική οικονομία βασίζεται σε μεγάλο βαθμό σε ανοιχτές προσεγγίσεις τόσο σε σχέση με το σχεδιασμό, όσο και με την κατασκευή: όσο πιο επαναχρησιμοποιήσιμα και επισκευάσιμα είναι τα στοιχεία μιας κατασκευής τόσο μεγαλύτερη η συμβολή τους στην κυκλική οικονομία. Επιπλέον, η κυκλική οικονομία βασίζεται στα ανοιχτά δεδομένα, καθώς επιτρέπουν τη διαρκέστερη, αποτελεσματικότερη και αποδοτικότερη παρακολούθηση και αξιολόγηση της λειτουργίας τους.

Ειδικότερα, στον τομέα αρμοδιότητάς σας προτείνουμε τις εξής δράσεις που μπορεί να έχουν πολλαπλασιαστικό αποτέλεσμα:

Ενίσχυση των δράσεων ανοικτής διακυβέρνησης και ψηφιακών κοινών σε επίπεδο Υπουργείου Οικονομίας, Υποδομών, Ναυτιλίας και Τουρισμού και Υπουργείου Παραγωγικής Ανασυγκρότησης, Περιβάλλοντος και Ενέργειας

- Ενεργοποίηση των οργάνων του Υπουργείου Υποδομών που είναι αρμόδια για την χάραξη της εθνικής ψηφιακής στρατηγικής, δημιουργία ομάδας εργασίας για την ψηφιακή Ελλάδα 2020 με ιδιαίτερη έμφαση στην ενίσχυση της αποτελεσματικότητας του δημοσίου τομέα, την παραγωγική ανασυγκρότηση της χώρας και την ενίσχυση των δημοκρατικών θεσμών και τη συμμετοχή του πολίτη στη διακυβέρνηση της χώρας
- Δημιουργία ενιαίας ρυθμιστικής αρχής για της υποδομές της χώρας με αρμοδιότητα και την ταχύτερη επίλυση διαφορών για την μη παροχή πρόσβασης και χρήσης δημόσιας πληροφορίας στον πολίτη

- Δημιουργία εργαστηρίων ανοικτού hardware (FabLabs) για την ενίσχυση της πρωτογενούς παραγωγικής δραστηριότητας σε συνεργασία με την τοπική αυτοδιοίκηση, τον ερευνητικό/ ακαδημαϊκό τομέα και τους φορείς τεχνικής εκπαίδευσης
- Χρήση ερευνητικών δεδομένων για τη χάραξη τεκμηριωμένων αναπτυξιακών πολιτικών
- Ενίσχυση καινοτόμων επιχειρήσεων που χρησιμοποιούν ανοιχτά δεδομένα και λογισμικό προκειμένου να ενισχύσουν την τοπική ανάπτυξη, την απομεγέθυνση, και την κυκλική οικονομία (circular economy).
- Διαφάνεια και Αποτελεσματικότητα. Η Ελλάδα θα γίνει υποψήφια χώρα της EITI (<https://eiti.org/eiti/implementation/signup>) εφαρμόζοντας το διεθνές πρότυπο της EITI για την πλήρη διαφάνεια στους φόρους και κάθε άλλη πληρωμή των εταιριών που έχουν την εκμετάλλευση των φυσικών πόρων (πετρέλαιο, μέταλλα, αέριο) της χώρας.
- Εφαρμογή των διατάξεων του Ν.3882/2010 για το άνοιγμα και διαμοιρασμό των γεωχωρικών δεδομένων

Η υλοποίηση των πολιτικών ανοικτής διακυβέρνησης δεν είναι πολυτέλεια αλλά αναγκαιότητα: αφορά τον πολίτη που θέλει να γνωρίζει πού πάνε τα δημοτικά του τέλη ή οι φόροι του, αφορά το μαθητή που θέλει να μπορεί να δει τα δρομολόγια του λεωφορείου στο κινητό του, αφορά τον επαγγελματία που έχει ανάγκη από ανοικτή πρόσβαση στα συστήματα της γενικής γραμματείας πληροφοριακών συστημάτων για να συμπληρώνει αυτόματα τα στοιχεία του ΦΠΑ και να ελέγχει την πλαστότητα των τιμολογίων. Αφορά κυρίως την τοπική ανάπτυξη και την δημιουργία νέων εξειδικευμένων θέσεων εργασίας.

Η ανοικτή διακυβέρνηση αφορά όλους μας.

Είμαστε στη διάθεσή σας σε συνεργασία με τα μέλη της ΕΕΛ/ΛΑΚ (<http://go.eellak.gr/meli>) για να συμβάλλουμε στον σχεδιασμό δράσεων ανοιχτότητας που σας ενδιαφέρουν.

Με εκτίμηση,
Ο πρόεδρος ΔΣ

Θεόδωρος Καρούνος